

Fæstebonden og Godseieren er nemlig ikke blot et privat Forhold, men tillige et offentligt, og hvis der altsaa findes Fordebøger i de offentlige Arkiver, medens de findes hos den vedkommende Fordebogseier, vil Regjeringen ikke behøve nogen Domstols Kjendelse for at faae dem udleverede, men vil kunne skaffe dem tilveie foruden en saadan.

Suel: Naar jeg tager Ordet i denne Sag, stæer det ikke for at udtale mig om Retsspørgsmaalet, men kun for at opklare et Par Bildfarelser, som ere fremkomne under Debatten. Det er saaledes blevet hittret, saavel af den ærede Forespørger som af det ærede Medlem for Svendborg Amts 6te Valgkreds (S. A. Hansen), at det er Bønderne, der have besluttet at begynde en Retsfag; men dette forhold sig ikke saaledes. Retsfagen er reist fra Lehnsbesidderens Side, og forsaavidt er der altsaa ikke Noget til Hinder for, at den lovgivende Magt, hvis den finder det rigtigt, tager Sagen i sin Haand og ordner dette indviklede Forhold ved en Tvangslø; om hvorvidt dette vil være rigtigt, skal jeg paa dette Stadium af Sagen ikke udtale mig. Den anden Bildfarelse, jeg vil tillade mig at berigtige, laa i den Dyring, som faldt fra det ærede Medlem for Holbæk Amts 2den Valgkreds, og som syntes at indeholde en Sigttelse mod vedkommende Lehnsbesidder for med Urette at have tilbageholdt Documenter, hvoraf han vittterligt var i Besiddelse. Jeg troer at burde erklære, at jeg holder mig overbeviist om, at den paagjældende Lehnsbesidder ikke med Forsæt tilbageholder Documenter, som kunne tjene til Sagens Oplysning, og jeg skal desuden udtale, at jeg ikke troer, det vilde kunne nytte ham, efter som disse Documenters Existentis og Indhold er tilstrækkeligt bekjendt fra senere Acter. Jeg deler iøvrigt de Ønsker, som fra flere Sider ere udtalte om, at Sagen ret snart og hurtigt maatte blive bragt til Ende, enten ved mindelig Afgjørelse eller ved Domstolenes eller Lovgivningens Afgjørelse, idet jeg er overbeviist om, at det vil være til stor Skade baade for Lehnsbesidderen og for Bønderne paa Samsø, saavel som ogsaa for det hele oconomiske Forhold paa Den, hvis den nuværende Tilstand skal

fortsættes i lang Tid. Derfor opfordrer jeg saavel den høitærede Justitsminister som den fraværende Indenrigsminister til at tage under næieste Overveielse, om der ikke skulde være nogen Anledning for Regjeringen til at ordne Tilstanden enten ved dens eget Initiativ, eller ved at give alle de private Andragender, der maatte fremkomme, den bedst mulige Modtagelse.

Da Ingen yderligere begjærede Ordet, var Forespørgslen hermed sluttet.

Formanden: Da Tiden er saa langt fremrykket, skal jeg ikke fortsætte Forhandlingerne længer i dette Møde, da det, ogsaa for andre Sagers Skyld, vil være nødvendigt at afholde et Aftenmøde. Jeg skal endnu kun gjøre opmærksom paa, at der under Mødet er ombeelt Underændringsforslag til eneste Behandling af „Udkast til Lov angaaende Ordningen af Amts- og Jurisdictionforholdene i de i Henhold til Fredstractaten af 30te October 1864 i Kongeriget indlemmede forhen slesvigiske Districter m. v.“, samt Ændringsforslag til 2den Behandling af „Forslag til Lov om en Forandring i de nuværende Bestemmelser for Capitelstartens Fastsættelse“.

Næste Møde vil blive afholdt i aften Kl. 7½, og Dagsordenen vil da være:

1) Anden Behandling af:

Forslag til Lov om Oplagshuse.

2) Første Behandling af:

Forslag til Lov om Begunstigelsesfor gjenfribige Forsikringsforeninger mod Dvægepest.

3) Første Behandling af:

Forslag til Lov om Tillæg til og Forandring i Lov om Sognebaandets Løsning af 4de April 1855.

Mødet hævet Kl. 4½.